

MAGYAR BAROMFI

A BAROMFI TERMÉK TANÁCS LAPJA

AirStreamer™: a szakaszos keltetés magasabb szintjének fogalma

A Petersime Rt. szakaszos és folyamatos keltetésre alkalmas előkeltető és utókeltető gépeket gyárt tyúk-, pulyka-, kacsa- és ludfészek keltetésére, 8.400 - 115.200 tyúktojás egység kapacitásban.

A Petersime AirStreamer™ ("helyszórógépről") keltetőgépek teljesen új műszaki megoldást jelentenek a keltetésben, magasabb teljesítményt nyújtva a szakaszos keltetési mód alkalmazása esetén.

A Petersime Tervezési Osztály keltetővel és szállító rendszereket, valamint kúcsrakász keltető üzemeket tervez és kiviteli egyedi igények szerint.

Petersime Keltetőgépek

Több információ és felvilágosítás a Petersime keltetőgépek választásánál:

Működésvezetés szerviz: **Balogh István** • Telefon/fax: 49 311 151 • Mobil: 20 9742 332

Eladás:

Agribel N.V. • **Dr. G. Van Pulle, Ir. D. Van Damme** • Tel: +32 2 647 82 81 • Fax: +32 2 640 11 09 • agribel@bilfage.com/bel

Csatló:

Petersime N.V. • Tel: +32 9 388 96 33 • Fax: +32 9 388 84 58 • petersime@petersime.com • www.petersime.com

Alpha-Thermo-Vit

Hőstressz védelem.

Baromfi, sertés és szarvasmarha részére.

Javallat:

Növekedésben lévő és tenyész állományok teljesítmény parametereinek (testtöly növekedés, táplalek átalakítás, tojás termelés, keltehetőség, fogamzási arány) hatékony biztosítása. Fontos szerepet játszik az izom és májkárosodások megelőzésében. Javítja az immunrendszer működését.

Hőstressz elleni védelmet biztosít.

Tartalmaz 1000 ml-ben:

E-vitamin 40 000 mg, B12-vitamin 20 000 mcg,
L-Lizin 10 000 mg, B1-vitamin 500 mg,
nikotinamid 10 000 mg, DL-metionin 10 000 mg,
B6 Vitamin 4 000 mg, L-Karnitin 30 000 mg,
szorbit 160 000 mg, szelén 440 mg

Adagolási javaslat:

Baromfi, vadszárnyas, nyúl: 0,5-1 ml / 1 l ivóvíz.
Borjú, szarvasmarha, bérány: 1 ml / 20-40 ttkg.
Sertés: 1 ml / 10-20 ttkg.

Alpha-Vet
Állatgyógyászati Kft.

1000 Debrecen, Kossuth 3.
Telefonok: 35234-900, 462-498, 498
Fax: 35232-102
Nyitva tartás: 1000 Debrecen, Szent István

e-mail: vevoezsiglat@alpha-vet.hu

1100 Budapest, Mészáros u. 20-28/B
Telefonok: 1454-3000, fax: 1450-8001
Nyitva tartás: 1100 Budapest, Szent István

1020 Budapest, Munkácsy utca 5.
Telefonok: 12520-490, fax: 12520-498
Nyitva tartás: 1020 Budapest, Szent István

1030 Budapest, Szent István 7.
Telefon: 1070-2946
Nyitva tartás: 1030 Budapest, Szent István

2000 Székesfehérvár, Belső u. 3.
Telefon: 34-622-190
Nyitva tartás: 2000 Székesfehérvár, Belső u. 3.

web: www.alpha-vet.hu

9400 Győr, Szent István 12/B
Tel: 96/523-040, 96/523-190
Nyitva tartás: 9400 Győr, Szent István

2940 Sándorföld, Állatgyógyászati Kft.
Telefonok: 34-622-190
Fax: 34-622-192
Nyitva tartás: 2940 Sándorföld, Állatgyógyászati Kft.

 [alpha-vet_vevoezsiglat1](https://www.skype.com)

1000 Debrecen, Szent István 3.
Tel: 35234-900
Nyitva tartás: 1000 Debrecen, Szent István

1000 Debrecen, Szent István 3.
Tel: 35234-900
Nyitva tartás: 1000 Debrecen, Szent István

49. évfolyam 5. szám

Kiadó

Szaktudás Kiadó Ház Zrt.
1106 Budapest, Jászberényi út 55.
Telefon: 431-2600
e-mail: info@szaktudas.hu

Felelős kiadó

Szaktudás Kiadó Ház Zrt.
elnök-vezérigazgatója

Felelős szerkesztő

Dr. Kállay Béla

Tervezőgrafikus

Gerse László
e-mail: gersel@szaktudas.hu

Szerkesztőség

1054 Budapest
Akadémia u. 1–3.
Tel.: 269-2998
e-mail: btt@mail.datanet.hu
btt@mail.tvnet.hu

Lapigazgató

Berzsenyi Anita
Tel.: 262-5747
e-mail: berzsenyia@szaktudas.hu

Nyomdai előkészítés

Partners-Grafika Kft.
1106 Budapest, Jászberényi út 55.
Telefon: 431-2600
e-mail:
info@partners-grafika.hu

Nyomda

Grafika Press Zrt.
1106 Budapest, Jászberényi út 55.
Telefon: 431-2600
e-mail:
info@grafikapress.hu

Felelős vezető

A nyomda ügyvezető igazgatója

Terjeszti a Magyar Posta

Megrendelhető
a szerkesztőség címén

HU ISSN: 1219-0187

11**Kiállítás****Hódmezővásárhelyen**

A XV. Állattenyésztési és Mezőgazda Napokon a baromfi-ágazat élőállat bemutatóval jelent meg, széles fajta-vélasztékot felvonultatva.

24**Konzultáció**

Az Amerikai nagykövetség Mezőgazdasági Irodája szervezésében május 7-én, az USA vezető szójatermelő szakemberei szakmai eszmecserét folytattak magyar szakemberekkel.

Álláspont

Szója 4

Szövetségek

A Brojlérszövetség közgyűlése 6
Alföldi Mezőgazda Napok 10

Üzemlátogatás

Keltető és Hy-Line szülőpártelep Zalában 18
Interjú Búza György ügyvezetővel 20

Rendezvény

Szója-konzultáció amerikai szakemberekkel Budapesten 24

Baromfigazdaság és -piac

BTT ágazati adatok (2008. I-III. hó) 26
Baromfipiaci helyzetkép (2008. 16-17. hét) 28
Argentína agrár- és baromfigazdasága 30

Szakmai műhely – fűtési költségek

..... 34

Contents

Point of view soya	4
Federations news	6
Visiting of Hy-Line farms and interview	18
Consultation on new soya products with US experts	24
Economic and market	
Data of the production and sales	26
Poultry market actual and news	28
Argentina's agro market and poultry sector	30
Special paper	34

Szója

Dr. Kállay Béla

A szójabab (*Glycine soja/G. Hispida*) a kultúrnövények világának egyik csodája, nagy ajándéka az emberiség számára. Magas biológiai értékű aminosav- és zsírsav összetételénél fogva 1 kg szójaliszt táplálkozásélettani

szempontból 3,5 kg hússal, 58 tojással, 6 és fél liter tejjel egyenértékű.

Lapunk e rovatában azonban távolról sem ismeretterjesztő előadásba kívánok fogni. Sokkal inkább a mi szakmánkat – sajnos „húsbavágó” módon – érintő összefüggésekre szeretnék utalni. Erre az írásra egy közelmúltban tartott nyilvános, mégis elég szűkkörű rendezvény kapcsán szántam el magam. (A rendezvényről bővebben e számunk 24. oldalán olvashatnak.)

A lényegre térve ki kell jelteni, hogy a szója (annak extrahált darája) a modern, intenzív állati termék előállításának ma nélkülözhetetlen takarmánykomponense. Az utóbbi évtizedekben ez a helyzet tovább fokozódott, mert az ugyancsak és részben tényleg kiváló biológiai értékű állati fehérjetakarmányok alkalmazását gazdasági és élelmiszerbiztonsági okokból csaknem teljesen le kellett építeni. A baromfi rendszerek közül pl. a bolyi volt az egyik, amely már a 70-es években kialakította a növényi fehérjebázisú baromfitápokat. Ezt követően lassan valamennyi integráció átállt a növényi fehérjék szinte kizárólagos alkalmazására. Ehhez viszont arányaiban egyre nagyobb mennyiségű szójadarára volt és van ma is szükség.

Magyarországon jelenleg kereken 4,5 millió tonna keveréktakarmányt állítanak elő évente, ami a 2001-2002. évek 5,5 ill. 5,6 millió tonnájához képest súlyos visszaesés és aminek oka mindenekeelőtt az állat-

tenyésztésnek az EU-ba lépésünk óta egyre sanyarúbb helyzete miatti állatállomány-csökkenésre vezethető vissza. Ez természetesen a baromfira is vonatkozik, elsősorban az export visszaesése miatt. A baromfiágazat keveréktakarmány igénye (a gyártás alapján) ma évi 1,7-1,8 millió tonna. Mivel ennek mintegy 55-60%-a a legnagyobb fehérjeigényű broiler- és pulykatáp, a szójadara igény 350-380 ezer tonna, ami az összes behozatalnak csaknem a felét teszi ki. (A 70-es évek végén és a 80-as évek nagy részében a baromfi szójaigénye meghaladta az évi 600 ezer tonnát.)

Miért „húsbavágó” a szójakérdés – hiszen a szó legszorosabb értelmében is – Magyarországon? Elsősorban azért, mert mint láthatjuk, a magas szintű és minőségű állati termék előállítás számára nélkülözhetetlen. Kiváltani szinte semmivel nem lehet, hiszen tudjuk, hogy pl. napraforgó- vagy repce- stb. darákkal ez legfeljebb részben lehetséges. Az újabban nagy „lehetőségnek” kikiáltott, a bioethanol gyártás DDGS nevű mellékterméke is főleg a szarvasmarha számára alkalmas, baromfitakarmányként alig jöhet szóba. A másik igencsak fájó dolog, hogy a szóját (illetve a szójadarát) szinte kizárólag csak importból tudjuk beszerezni. Az eddig ugyancsak figyelemre méltó, de részsikereket hozó hazai szójatermelés- és az ahhoz szükséges feldolgozóipar kérdéseibe itt nem kívánok belemenni. ...És a legfájóbb kérdés még csak most következik: *ma mennyibe kerül nekünk a szója?* Az utóbbi másfél évben bekövetkezett „robbanás” a kukorica árát már csaknem megduplázta. A szójadarát (a Magyar Gabonafeldolgozók, Takarmánytermelők és -Kereskedők Szövetsége adatai alapján) még nem olyan régen, 2003. és 2006. között 260-280 EUR/t háttárpárisos áron hoztuk be. Ez az ár 2007-ben (790 ezer tonna átlagában) már 323,

2008. januárjában és februárjában 455, ill. 469 EUR/t volt. Német adatok (ZMP-Geflügel 2008/17) szerint ott alapanyag raktártelepre érkező paritáson az áprilisi ár (szövetségi átlagban) 375 EUR volt, a márciusi 351, a múlt év áprilisi 237 (!) EUR/t. Ezek a számok jól mutatják a magyarországi helyzetet. A szója jelenlegi (átszámítva közel 120 000 Ft/t) áron bekeverve pl. a broiler tápot – az ugyancsak drámaian magas kukorica árat figyelembe véve, a kettő együttesen – 2000-2400 Ft-tal drágítja meg 100 kg-onként.

Alig egy héttel ezelőtt a fentebb már említett rendezvényen az amerikai vezető szójatermelők és szakértők valószínűleg „éppen a legjobbkor” beszéltek a meghívott magyar agrárszakembereknek az USA szójatermesztésben és nemesítésben elért óriási sikereiről. A hipermodern fajtákon és agrotechnikán túl is kétségtelenül érdekes és elismerésre méltó az a lelkesedés, amivel magukat és termékeiket ajánlották. A konzultációnak egyik – vagy egy kis rosszindulattal talán egyetlen – sarkalatos kérdése az ún. „biotechnológiával” előállított szója termelése és természetesen főleg forgalmazása. Valószínűleg igyekeztek kerülni a nálunk még nem a legszíveltebb „GMO” megjelölést. Állították viszont, hogy ez már milyen sok országban elfogadott, termelése Brazíliában 65, Argentínában 99.5%-os arányban történik. Erre mit mondhatnánk? Azt, hogy a termékek itt vannak, mert gyakorlatilag ez jön be. Akkor mi itt a kérdés?

A kérdés azonban él, csak már másképp, mint eddig. Az EU az amerikaiak szerint az egyedüli – ország – amely még nem törődött bele ebbe a már eléggé kész ténybe. A szója szempontjából két világ van: az EU és a „Rest of the World”, az előbbiben vagyunk mi, azaz Magyarország. Tehát igenis adódnak a kérdések: mit akar tenni az EU? Mit akar tenni Magyarország? Vagy utóbbi szentesíti-e azt, amit már eddig megtett?

Az amerikaiak szerint sok-sok kísérlet, vizsgálat bizonyítja, hogy a GMO szója nem hordoz veszélyeket, sőt takarmányozási és táplálkozásélettani értelemben minőségjavulást hoz. Erről persze meg kell bizonyosodni. Szerintük a terméseredmények genetikai növekedése és az új agrotechnika alkalmazása következtében a termék előállítás költségei is lényegesen csökkentek. Akkor adódnak még mindig további kérdések: a fenti félelmetes árakkal szemben e tények ismeretében vajon lehet-e majd szóját olcsóbban vásárolni? Ezzel kellene az EU-nak is foglalkozni. És természetesen az álláspontokat közelíteni, nem elbeszélni egymás mellett.

Ide kívánczik az a kérdés is, hogy a magyar kormány még meddig nézi tétlenül az állattenyésztés vesszőfutását? Miért nem vett részt az agrártárca ezen a szójakonzultáción? Vagy ha tárgyalt az amerikaiakkal, miért nem hozza nyilvánosságra? Egyáltalán mi az álláspontja? Miért nem látjuk két évtized óta az agrárpolitikának még a csíráit sem? Mert az nem agrárpolitika, amikor a fő kérdések közül legfontosabb a csaknem kizárólag földalapú támogatások szétosztása? Miért kellett az államnak teljesen kivonulni az értékesítés, export és import területéről? Ezért állunk így a szójával is, ahogy ezt a fentiekből láthatjuk.

Végül célszerű volna a tudomány, a technika és a nemzetközi kapcsolatok oldaláról, nem utolsó sorban a hivatalos álláspontokat megismerve végre megtudni, hogy mi az igazság?

Keveréktakarmány-gyártás Magyarországon (1000 t)				
év	összesen	baromfi	sertés	egyéb
2003	5123	1880	2275	868
2004	4759	1906	2090	763
2005	4509	1771	1980	749
2006	4456	1683	2039	734

Forrás: Gabonaszövetség, 2008.

MAGYAR BROILERSZÖVETSÉG

Dr. Kuli Barnabás

A fűtési támogatásra május 7-ig 357 pályázat érkezett. Eddig a februárban és márciusban beérkezett 115 pályázatra 72 millió Ft kifizetése történt meg.

A Broilerszövetség ez évi közgyűlése május 9-én, Gödöllőn, az egyetemen került megrendezésre. A Termék Tanács Titkárságával egy épületben levő eddigi közgyűlési helyszínnél jobb parkolási adottságokkal rendelkező helyet kerestünk. Másrészt az is kérdéses volt, hogy az 540 fős tagságból részt vevő tagok számára elegendő lesz-e a szokásos színházterem befogadóképessége. A tagok száma csökkenő sorrendben a következő megyékben a legnagyobb: Baranya, Zala, Szabolcs, Hajdú, Bács, Vas és Borsod megye. Ezért a legmegfelelőbbnek egy központi fekvésű, jól megközelíthető helyszín látszott. Így esett a választás Gödöllőre.

A közgyűlésen megjelentek létszáma azonban nem növekedett a taglétszámmal arányosan. Nyolcvanhárom tag képviselőben 58 személy jelent meg. Közülük kilencen 2-2 tag, egy személy három tag képviselője, 14 tagot pedig meghatalmazott képviselt.

Kérem, küldjék el nekem észrevételeiket, hogy megfelelő volt-e a helyszín, szervezzük-e ide a jövőbeni közgyűléseket? A távolmaradóktól még azt is kérdem, hogy milyen esetben vennének részt a következő alkalommal?

Elsőként *dr. Nyárs Levente* az Agrár-gazdasági Kutató Intézet munkatársa tartotta meg A baromfitermékek hazai és nemzetközi kilátásai című előadását. Az előadás írott változatát a felhasználóként bejelentkezett terméktanácsi tagok a www.magyarbaromfi.hu című honlapun-

kon olvashatják. Internet-hozzáféréssel nem rendelkező tagjainkra tekintettel pedig ennek a lapnak a következő havi számában közöljük az előadás kivonatát. A másik két előadás közreadásáról még nem egyeztettünk.

A Szövetség elnökének az elmúlt évet értékelő beszámolója mellett fontos napirendi pont volt a megüresedett tíz BTT küldötti és egy Intézőbizottsági hely betöltése, ill. egy jelölt állítása a BTT elnökségébe.

Először a 2007-es küldött lista módosítására került sor cégeken belüli személyi változások miatt, egyhangú szavazással.

Palotabozsoki Zrt. képviselője *Jordán József* helyett *Jordán Attila*,

Nagisz Zrt. képviselője *Sánta Gábor* helyett *Kiss Zoltán*,

Zalabaromfi Szárnyas Húsfeldolgozó Zrt. képviselője *Varga László* helyett *Nemes Imre László*,

Szóke János a Marketing kft. helyett most négy másik tag, közöttük a Gödreai Szövetkezet és a Hegyhát-Zselic kft. képviselője.

A további tíz helyre a jelölőbizottság javaslatára alapján egyhangú szavazással megválasztásra kerültek:

Gallen Attila, Vasvári Broiler Farm kft.

Simonics Alajos, DDB Team kft

Szakony Alajos, Agroinvest „TSB” kft.

Zsadányiné Miskolczi Ilona, Mega-Print '98 kft.

Purakné Kováts Judit, Bodzási Brojler kft.

Sulymosi Sándor, Sulymosi és Sulymosi kft.

Káplár András, a Barcomp kft. jelenlegi vezetője

Mészáros András, Szüley Farm kft.

Hömöstrei Róbert, Hegyhát BR kft,

Oláh István ifj., Hercsi-Agro kft.

Kézenfekvő volt, hogy a Szövetség Intézőbizottságába *dr. Vécsey László* helyére, a Pannon Baromfi részéről *Szép Imre* kerüljön. A jelölőbizottság elnöke szerint elő-

ször hajlott a jelölés elfogadására, de a későbbi beszélgetésen már visszalépett. Más jelöltet kellett keresniük. Ennél figyelembe vették, hogy dr. Vécsey László helye tulajdonképpen be van töltve *Bárány László* által, aki keltetősként került be, de most már jelentősebb a feldolgozó tevékenysége. *Horváth László* viszont termelőként került be, de most már keltetős. Az előbbieket figyelembe vételével a jelölőbizottság szerint most termelőt kellett választani a dunántúli területről. A javaslatuk *Gallen Attila* és *Stoller Csaba* volt.

Stoller Csaba mindig aktív szokott lenni a közgyűléseken, Gallen Attila pedig az egyik legnagyobb termelővé fejlődött. A közgyűlés jelentős többséggel Stoller Csabát választotta Intézőbizottsági tagnak.

A Baromfi Termék Tanács elnökségébe a Broilerszövetség jelöltje *Dr. Petis Mihály* lett, aki a hatodik legnagyobb vágásszámú Gastor kft. elnöke.

MAGYAR TOJÓHIBRID-TENYÉSZTŐK ÉS TOJÁSTERMELŐK SZÖVETSÉGE

Földi Péter

Az ágazat 2008. év első negyedéve meglehetősen siralmas képet mutat. A 2007. év értékelésénél még felcsillanni látszott a remény, hogy kilábal a válságból a magyar tojástermelés. Az első negyedév ezt a reménységet

szétzúzta. A naposjérce letelepítés mindössze 855 ezer db volt, ami 77%-a az egy évvel korábbinak. A naposjérce export, még ha csekély mértékben is, de szintén csökkent 852 ezeről 840 ezer db-ra.

A tojás termelési költsége tovább nőtt, csomagolóanyaggal együtt eléri a 18 Ft/db költséget. Nehezítette az év elejét a húsvét korai időpontja. Az ilyenkor megnövekvő keresletet erősebb vissza-

esés követi minden esztendőben. Az ünnep korai időpontja miatt a visszaesés korábban kezdődött. Lehet, hogy 5 hónapot is várni kell a piac javulására. Ráadásul a húsvét előtti nagyobb kereslet nem járt együtt a nagyobb árral. (A tojás piac képes a közgazdasági alaptörvények alól is kibújni.) A magyarázat egyszerű: tovább nőtt a lengyel és a szlovák tojásbehozatal. Megjegyezzük, hogy a 2007. év import adatai, az EUROSTAT-nak hála, már hozzáférhetőek, eszerint a 2007. év rekordot döntött: 275 millió tojást hoztak be Magyarországra.

Láthatjuk, hogy a fogyasztói árak sokkal inkább követik a költségnövekedést, mint a termelői árak.

A tojáságazatnak most csak az jelenti a reménysugarat, hogy az egyre laposabb pénztárcájú magyar átlagfogyasztó számára még mindig megfizethető élelmiszer, mégpedig biológiailag tökéletes élelmiszer jelenet. De így van ez a világon még számos helyen. A világ tojástermelése egyre növekszik a fejlődő országokban. A magyar gazdaság állapotát tekintve lassan mi is ebbe a kategóriába tartozunk és nálunk is lesz perspektívája a tojástermelésnek.

Tájékoztatjuk olvasóinkat, hogy a hódmezővásárhelyi Állattenyésztési Kiállításon számos tojóhibridet is láthattak az érdeklődők, ahol megjelent a Magyar Tojóhibrid-tenyésztők és Tojástermelők Szövetsége is az Egészséges Tojás védjeggyel. A kiállított tojófajták közül a Bábolna Tetra Kft. által bemutatott Harco szülőpár I. díjat, a Bábolna Agrária Kft. Hy-Line Brown tojóhibridje II. díjat, a Tetra Harco végtermék jéréje és a földesi Rákóczi Kft. Hy-Line tojóhibrid jéréje III-III. díjat kapott. Gratulálunk nemcsak a díjazottaknak, de a többi kiállítóknak is. Legalább a szemünkkel gyönyörködünk az ágazatot illetően.

Az EU Bizottság legutóbbi piaci elemzéséből négy grafikont közlünk.

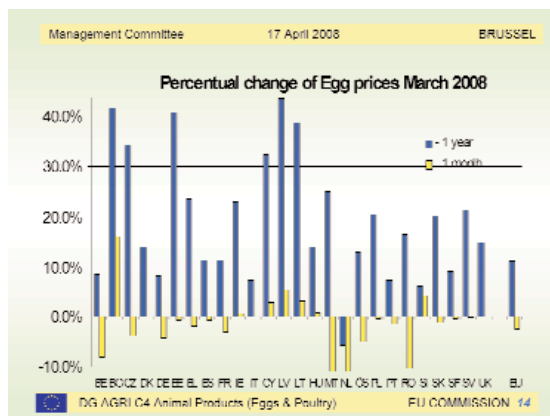
A tojásárak alakulása, Ft/db

	2006.	2007.	2007. I. n. év	2008. I. n. év
Termelői átlagár	15,45	18,24	14,47	17,95
Tálcás tojás fogyasztói ára	20,63	24,36	23,04	27,23
Dobozos tojás fogyasztói ára	23,73	27,35	25,80	31,16

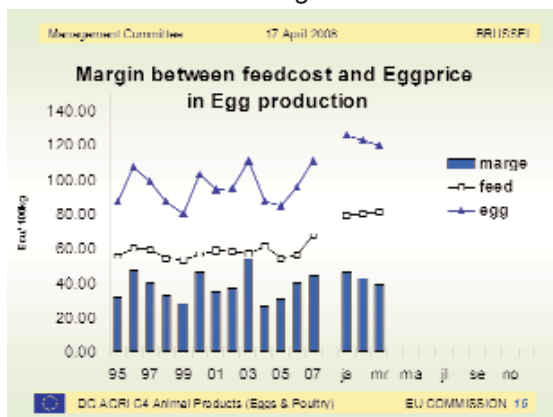
Heti tojásárak alakulása az EU-ban

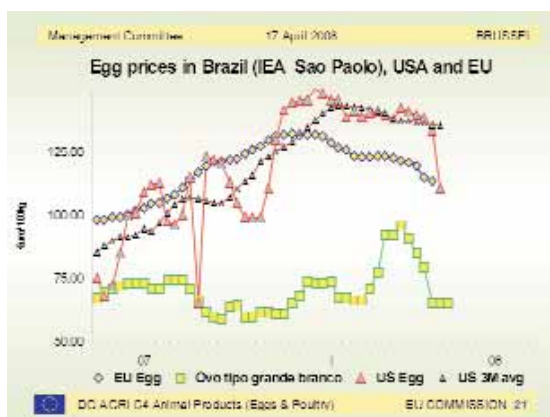
A tojásárak százalékos alakulása

A tojásárak és a takarmányárak közti különbség alakulása

Tojásárak az EU-ban, Brazíliában és az USA-ban

Belföldi naposjérce-telepítés

Me.: ezer db

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Össz.
2005	306	213	260	756	831	247	201	176	200	328	571	236	4325
2006	144	510	244	438	1021	317	121	69	136	275	641	83	3999
2007	248	354	506	840	673	506	211	23	141	240	287	112	4141
2008	246	314	295										855

Az EU tojáspiacára is az a jellemző, ami a magyarra. Január után az árak csökkentek, húsvét előtt szinten maradtak, majd az ünnep után meredeken zuhanni kezdtek.

Az egy évvel ez előtti árakhoz képest a magyar árak emelkedése nem éri el az EU átlagát. 15 országban volt nagyobb, 11 országban kisebb mértékű az áremelkedés, mint nálunk.

A tojásárak és a takarmányárak közti árérés szemlélteti a takarmányár-robbanás következményét. Az USA és Brazília tojásárjai pedig a versenytársak előnyét az agyonszabályozott EU-val szemben (és akkor még nem beszéltünk Ukrajnáról, Indiáról és más, ésszerűen és nem érzelmi alapon cselekvő országokról).

Nem volt megalapozatlan a szövetség közgyűlésén elhangzott javaslat, hogy lépünk ki ebből az unióból is, amiben most benne vagyunk.

MAGYAR PULYKASZÖVETSÉG

Villányi János

Az első negyedév az ágazat szempontjából minden idők legrosszabb időszaka volt. A két évvel korábbi madárinfluenza sokkal kevesebb gondot okozott.

30%-ot esett a mellára mind a bel-, mind a külpiacon. Hosszú távon ez elviselhetetlen a vágóhidak számára.

Az első negyedévben több, mint 15%-kal nőtt a termelés – ez az előző év kedvező tendenciái miatt bekövetkezett túltelepítés következménye. Mindez tovább rontotta az amúgy sem rózsás helyzetet. A takarmányárak tovább nőttek, főként a vitaminok, MCP, fehérjehordozók ára elviselhetetlen (jelenleg egy tonna befejező ára 82 ezer Ft). Szintén nagymérvű az energiahordozók és a munkabér növekedése.

A kedvezőtlen tendenciák miatt igen sok termelő befejezte működését, a gyárak –

integrátorok 10%-kal csökkentették a napos letelepítését. Jelenleg a termelésben 20 Ft, a vágóhidaknál 25 Ft hiányzik élő kg-ként. A támogatások (139-es, 148-as rendeletek) csak csekély segítséget jelentenek. A hulla ártalmatlanítás csak a termelőknek jár.

A készítményekben, panírozott termékeknél nem volt áremelkedés, a darabolt áruknál árcsökkenés következett be. Külföldön is túltermelés van, ott is csökkent a fogyasztás, ez is negatívan befolyásolja az export lehetőségeket. Egyes feldolgozók partizánakcióikkal rontják a tisztességes vágóhidak piaci pozícióit. Amennyiben nem lesz legalább 10%-os árértévesítés, akkor nemcsak a pulyka, hanem az egész baromfiágazat ellehetetlenül. A takarmányárak nem fognak csökkenni, sőt az egyéb kiegészítőknél és az energiaszektorban további áremelkedés várható. Mindez sajnos szerzett probléma. Az ágazat kormányzati támogatása minimális. Mind az FVM, mind a kormányzat impotens a fenti kérdésekben. Az állategészségügyet szétverték, nincs ellenőrzés. Minden szabadon bejöhethet az országba, mindenki importálhat. Ezért árasztja el a szemét-élelmiszer az országot. Míg nyugaton támogatják és védik a termelést (lásd Ausztria, Olaszország), nálunk mintha ellensége lenne a kormány az állattenyésztésnek. Sok munkahely vesz el, jelentősen nőni fog a munkanélküliség.

A kormány mellett az ágazat legnagyobb ellenségei a multik. Arcátlanul kihasználják helyzeti előnyüket.

Az ágazat összefogása hiányzik – a kormánynak nincs agrárstratégiája: ez a két legfontosabb probléma.

Jelenleg nem látszik kiút a válságból, talán a nyár végére javulhat a helyzet, csökken a termelés, ezáltal talán kiürülnek a hűtőházak. Kormányzati segítséget nem várhatunk.

Az előző évi 77 taggal szemben jelenleg több mint 250 regisztrált pulykatermelő

2008. I. negyedévi termelési eredmények			
	2007. I. negyedév	2008. I. negyedév	2008/2007 %
napospipe ár, Ft/db	336	380	113,09
kikeltetett napos, E db	2764	2706	97,90
napos export, E db	81	301	371,60
napos import, E db	240	489	203,75
tápar, Ft/q	5410	8166	150,94
felvásárlási ár, Ft/kg	252,02	319,90	126,93
levágott, E db	2311	2710	117,26
levágott, t	30 746	35 262	114,68
húsexport, t	6772	8350	123,30
belföldön értékesített hús, t	9126	9646	105,69
belföldi mellfilé, Ft/kg	960	1100	114,58
belföldi felső comb, Ft/kg	550	580	105,45

tagja a szövetségnek. Ez is ad egy kis eredményt az összefogásra!

Az idén is, mint minden évben részt vett a Gallicoop Zrt. a hódmezővásárhelyi mezőgazdasági kiállításon. A kiállított pulykák közül a Hybrid XL szülőpár tojó I. díjat kapott.

MAGYAR SZABADTARTÁSOS BAROMFITERMELŐK SZÖVETSÉGE

Az év első három hónapja igen kedvezően alakult. A jó exportlehetőségek, illetve a belföldi fogyasztás-növekedés miatt a Red Master vágása 36%-kal, míg a tanyasi gyöngyösé 21%-kal nőtt az előző év hasonló időszakához viszonyítva. Mindez annak ellenére történt, hogy közel 40%-kal csökkent a szövetség tagjainak száma. Ez egyértelműen a termelés koncentrációját, a minőségi termelők megmaradását jelenti.

A Z-Agro Kft. 36 esetben végzett telepi minősítést. Eddig egy termelő részére került környezetvédelmi támogatás kifizetésre.

Mivel a közgyűlés határozata alapján minden termelőnek regisztráltatni kellett magát – többen ezt nem tették meg – így jelenleg 17 tagja van a Magyar Szabadtartásos Baromfitermelők Szövetségének a korábbi 29-cel szemben.

Villányi János

XV. Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napok, Hódmezővásárhely

Április 25. és 27. között került sor a 2008. évi, tizenötödik alkalommal megrendezett, a hazai állattenyésztés seregszemléjének számító eseményre. Az évről-évre változatlan látogatói érdeklődés az idei rendezvényen a baromfi szekciót illetően a korábbi-

Termelési eredmények			
	2007. I. negyedév	2008. I. negyedév	2008/2007 %
telepített RM napos, db	550 000	345 000	62,72
levágott RM, db	196 775	268 603	136,50
értékesített hús, kg	133 807	182 650	136,51
levágott gyöngyös, db	9133	11 057	121,07

Látits Miklós

aknál némiképp kisebb felhozattal találkozhatt, elsősorban a víziszárnyas-volierek számának csökkenése következtében. Ez azonban a jó elrendezésnek köszönhetően a (nem tavalyi katalógussal érkező) látogatóknak aligha tűnhetett fel, hiszen a kiállítás – fajokat és hasznosítási irányokat tekintve – így is bemutatta a magyar baromfi-szektor széles választékát.

A fajtabemutatót a korábbi évek gyakorlatához hasonlóan – még a kiállítás hivatalos megnyitása előtt – meghatározott szempontok alapján bírálta végig az erre felkért bizottság. A fajtacsoportokon belül 2008-ban a következők bizonyultak legjobbnak:

- Tojó típusú tyúk fajtacsoport: Bábolna Harco szülőpár (Bábolna Tetra Kft, Bábolna)
- Kettős hasznosítású (alternatív) tyúk fajtacsoport: Farm Color tyúk (Goldavis Kft, Sármellék)
- Óshonos tyúk fajtacsoport: Kendermagos magyar tyúk (SZTE Mezőgazdasági Kar, Hódmezővásárhely)
- Lúd fajták: Anabest G lúd (Anabest Kft, Boldogasszonyfa)
- Kacsa fajták: Cherry Valley Super M3 Heavy szülőpár (Bács-Tak Kft, Mélykút)
- Pulyka fajtacsoport: Hybrid XL pulyka szülőpár tojó (Gallicoop Zrt, Szarvas)
- Egyéb őshonos baromfi fajok: Parlagi pulyka réz színváltozat (Debreceni Egyetem ATC, Debrecen)

A hústípusú tyúk fajtacsoportnál a bíráló bizottság első díjat nem adott ki.

Különdíjban részesült a Goldavis Kft (Sármellék) által berendezett Baromfiudvar, illetve Jaksa Gábor egyéni gazdálkodó által kiállított Rhode Island.

Az Állattenyésztési Napokon külön stand várta az Egészséges Tojás iránt érdeklődőket.

Anabest G májtípusú lúd (lúd fajták I. hely);
Anabest Kft, Boldogasszonyfa

Wiesenhof Vital kacsa szülőpár;
Bács-Tak Kft, Mélykút

Barbarie ST-4 Compact végtermék;
Munkácsy-Táp Kft, Gyula

Parlagi pulyka réz szv. (egyéb őshonos fajták I. hely); Debreceni Egyetem

Az Egészséges Tojás standja, szakmai látogatókkal

MAGYAR LÚDSZÖVETSÉG

A 2008. évi induló lúd törzsállományok felmérése – a jelentős növelési szándékok hírére – a szokásosnál jóval korábban (már a múlt év közepén) megkezdődött. A többszöri konzultáció, illetve pontosítás eredményeként kapott mennyiségek azonban a számottevő létszámnövekedést nem igazolták vissza. Az első negyedév keltetési adatai összességében 8 % csökkenést mutatnak. A(z aggodalmak középpontjában álló) hústípusnál ugyan növekedés történt ebben az időszakban, a kikelt naposmennyiség azonban egyrészt a fő termelési ciklusnak a legelejéről származik (tehát a többletet a ciklus korábbi kezdete

is okozhatta), másrészt az éves várható keltetéshez képest sem számottevő. A májtípusnál – ahol a kifutó II. ciklus miatt az első negyedév nagyobb jelentőséggel bír – egyértelmű az elmaradás a múlt évhez képest. A termékpálya egészére – így a szülőpártartásra is – jellemző költségnövekedéssel összefüggésben a naposliba ára is emelkedett. Mivel ennek mértéke a hústípusnál lényegesen nagyobb, a két hasznosítási irány közötti eltérés – a bázis-időszakban tapasztalt 100 Ft/db-bal szemben – minimálisra csökkent.

Az idei első negyedév végtermék vágóliba előállítására és felvásárlására is elmaradt a korábbtól. Ez – a keltetéshez hasonlóan – ugyancsak a májtípushoz köthető, hiszen ezt az időszakot szinte kizárólagosan a hízott liba határozza meg. A felvásárlás csökkenéséhez (a kihelyezett db-szám visszaesése mellett) hozzájárult a töméses hizlalás nélkül, húslibaként vágott szürke liba mennyisége is. A felvásárlás zömét adó hízott liba átlagára ugyan jó 20%-kal (100 Ft/kg-mal) magasabb, mint a bázis, a költségek növekedését is figyelembe véve a végtermék előállító nevelők/hízalók jövedelmezősége romlott (az idei első negyedévben a takarmányárak 60%-kal magasabbak a tavalyiaknál). Az éves kilátások tekintetében kedvezőtlen előjel, hogy az ágazatban minden eddiginél nagyobb károkat okoz a polyoma-vírus; a védekezés lehetőségeivel kapcsolatban a szövetség – több terület szakértőjét is bevonva – megtette az első lépéseket. Ez annál is fontosabb, mert a további – áruterelés szempontjából hangsúlyosabb – időszakokra legalább az általános megelőző intézkedések fontosságát tudatosítani kell a termelőkben.

Látits Miklós

MAGYAR KACSASZÖVETSÉG

Mintegy 12%-kal több naposkacsát helyeztek ki az idei első negyedévben, mint a korábbi év azonos időszakában. A változá-

sok – a naposkacsa és keltetőtojás import növekedésével – egyre nehezebben jelezhetőek előre, így az árualap tervezése is egyre bizonytalanabbá válik. E folyamat elsősorban a májtípusra jellemző; az említett növekedés is egyértelműen a mulardhoz kötődik (a pekingi típus keltetése a bázishoz képest alig változott, a barbarie pedig tovább csökkent). A mulard-letelepítés negyedéves adatai szükségessé tehetik a vágóhídi háttér mielőbbi tisztázását, és a további kihelyezések lehetőség szerinti csökkentését is. Előfordulhat azonban az is, hogy – az aktuális piaci igényeknek megfelelően – a mulard felfutása a májtípusú lúd visszaesésével van összefüggésben. A víziszárnyas egyéb genotípusainál általánosan tapasztalható napos-ár növekedésből (mely a pekingi típusnál megközelítette a 20%-ot) a mulard nemcsak kimaradt, hanem – az importtal összefüggően – az ár a tavalyihoz képest (is) csökkent (a behozott napos mulardhoz több esetben minőségi kifogások is kötődnek).

Az I. negyedév felvásárlásánál összességében nem mutatkozik a telepítésnél tapasztalt többlet; a (téli) pecsenyekacsa ugyan mintegy 10%-kal több volt a tavalyinál, hízott kacsából azonban jóval kevesebbet vásároltak fel az üzemek. Bár a felvásárlási árak mindkét hasznosítási irányban növekedtek a bázishoz képest (a hízott kacsánál 17%-kal, a pecsenyekacsa esetében 35%-kal), ennek aránya jócskán elmarad a takarmányáraknál tapasztalt változásoktól (a kacsatápok árának növekedése a libáét is felülmúlta). A felvásárlási árak a téli pecsenyekacsánál most ugyan nagyobb mértékben emelkedtek, mint a hízott kacsánál, a tavalyi évben a jövedelmezőség terén bekövetkezett csökkenés miatt a szövetség intervenciók támogatásról döntött az I. osztályú pecsenyekacsa 2007. május 1. és november 30. között felvásárolt (állatjóléti támogatásban nem részesült) mennyiségére vonatkozóan.

Látits Miklós

Hirdetési tarifák				
Méret			Méret mm-ben	Ár Ft-ban, 4 szín
1/1		vágott tükör	168×238 138×198	130 000
1/2		álló fekvő	67×198 138×96	80 000
1/4		álló fekvő	67×96 138×46	50 000
2/1		vágott	336×238	220 000
Borító I.			148×168	190 000
Borító II–III.			168×238	150 000
Borító IV.			168×238	170 000

A fentiekől eltérő egyedi méretet a kiadóval előzetesen egyeztetni szükséges.
Az árak az áfa összegét nem tartalmazzák.

■ BIZTONSÁG

■ HATÉKONYSÁG

■ ALKALMAZHATÓSÁG

AviPro[®]
SALMONELLA VAC E*
 A HÁROMSZOROS VÉDELEM

Az AviPro Salmonella vac E **háromszori vakcinázással**, a természetes fertőzést utánozva, a felnevelés és az egész tojóperiódus alatt **teljes védettséget biztosít**.

* Korábban TAD Salmonella vac E.

LOHMANN ANIMAL HEALTH HUNGÁRIA KERESKEDELMI KFT.

1137 Budapest, Radnóti M. utca 2. - Tel.: +36(1)-451-3750 - Fax: +36(1)-412-1435 - E-mail: lah@lah.hu

ISTÁLLÓHŰTÉS

FIX NET Kft.
 2051 Biatorbágy, Tormásrét u. 8.
 Tel: (23) 530-492, Fax: (23) 312-682
 e-mail: fixnetinfo@fixnet.axelero.net
 www.fix-net.hu

**Hatékonyan
 a Salmonella
 ellen**

Zoosaloral H vakcina

Élő, genetikailag stabil, kétszeresen attenuált Salmonella typhimurium mutáns törzset tartalmaz lyofilizált formában. Az oltóanyag immunitást ad a Salmonella typhimurium és - a meglévő keresztimmunitás alapján - a Salmonella enteritidis fertőzöttség ellen. Ivóvízbe keverve adható.

*Törzskönyvi szám:
 316/1994*

Salmovac SE vakcina

Élő, fagyaszta száritott, attenuált Salmonella enteritidis vakcina csibék és jércek számára, ivóvízbe, szőnyön át történő alkalmazásra. Kétszeri vakcinázás tökéletes védelmet biztosít a tojóperiódus végéig.

Törzskönyvi szám: 579/2002.

SWIFTS PHARMA KFT.

2821 Gyermely, Kossuth L. u. 25. • Tel.: (34) 570-200 • Fax: (34) 570-205

Mobil: (30) 9374-325, (30) 957-5982

E-mail: info@swifts.hu • Honlap: www.swifts.hu

Tojásvédelem. Profitvédelem.

Nobilis® a megbízható baromfi vakcina neve

A fertőző betegségek drámai módon rontják az állományok termelését, és negatívan befolyásolják a nyereséget. Az Intervet a biztonságos, hatékony és innovatív vakcinával evítendezek óta a baromfiipar megbízható partnere.

Az élő és inaktivált Nobilis vakcinák megvédik állományát számos vírusos, baktériumos és parazitas betegségektől.

Az Intervet kutatás iránti elkötelezettsége a vakcina fejlesztés garanciája, mely baromfi állományaink védelmét biztosítja a jelen és a jövő betegségei ellen.

Kutatásban a jövő

Intervet Hungária Kft. • 1095 Budapest, Budaörsi tér 7/II.

Teléfono: (+36 1) 456 3090 • Fax: (+36 1) 456 3099 • www.intervet.hu • info.hungary@intervet.com

ULV Hideg- és Melegködképzőgépek teljes választéka

Alkalmazási területek:

- kültéri- és beltéri rovarirtás
- beltéri növényvédelem
 - lángszóró
- ól-, silófertőtlenítés
- szúnyogirtás

Hívjon: 06-30-922-5666

e-mail: ulv@vivamail.hu

UTB Envirotec

www.utb.hu

Komplex megoldások a környezet megóvására

Szennyvíztisztítás

Hulladékkezelés

Bioenergia

www.eko-pharma.hu

... hogy semmi se hiányozzon!

EKODIÁR[®]

a természetes szővelséges

Egészséges jószágok gyógyszerek nélkül!
Versenyképes, jó hasznú adó termékek
Gazdaságos, komplett takarmányozás

www.ekodiar.hu

Üzemlátogatás

A Bábolna Agrária Kft. vezetőinek – *Búza György* ügyvezető igazgató és *Dr. Bangó László* kereskedelmi igazgató – meghívását elfogadva meglátogattam a cég Zalaapátiban létesített keltető üzemét . Majd egy, a közelben üzemelő szülőpár telepet. Erről és közben Dr. Bangó Lászlóval a folytatott beszélgetésről kívánok az alábbiakban beszámolni, majd egy általános, a cégről és a Hy-Line tojóhibridről Búza Györggyel készített interjúval lezárni a cégnél tett látogatást.

A keltető üzem

A Bábolna Agrária Kft. 2000-től Hy-Line tojóhibrid kizárólagos forgalmazója Magyarországon. Még ebben az évben létesítettek saját keltető üzemét Zalaapátiban egy gazdasági major átalakításával.

Az keltetőket *Szőkrön Károly* üzemvezető mutatta be. Az első ütemben épült üzemrész 6 db, egyenként 90 000 db tojás kapacitású, Chick Master típusú előkeltető és 6 db, a 19 200 db tojás kapacitású Petersime 192 típusú utókeltető géppel. A

tojóhibrid vártnál gyorsabb piacnyerése következtében azonban hamarosan bővíteni kellett a keltető kapacitást, ez 2002-ben meg is történt. Az új üzemrészben 18 db, egyenként 38 400 db tojás kapacitású Petersime 384 típusú előkeltető és 6 db Petersime 192 típusú utókeltető került beépítésre.

Az üzemben kizárólag Hy-Line tojóhibrid végtermék keltetése történik, a vevők igényeinek megfelelően heti két alkalommal van kelés, az üzem a keresleti csúcsidőszakban maximális 100 000 db (szín alapján szexált jérce) nagyságú naposcsibe szállítmány kiadására is képes.

A csibék a kelés napján minősítés, szexálás és a vevő igényeinek megfelelő csomagolás után kerülnek szállításra.

Előkeltető terem Szőkrön Károssal és Bangó Lászlóval

A gépek elektronikus központi vezérléssel működnek

Tájékozódjon internetes hírlevelünkből:
Természetes megoldások Eko-Farma (hírlevel)

www.ekodiar.hu - www.deltavit.hu - www.deltavet.hu

Rendeljen konvencionálisan az internetről -
online - a honlapjainkról

Vagy közvetlenül a telefonon: 06-30-303 034

Bújtatásra átrakott tojások az utókeltező gépben

A keltető üzemben 2007-ben kerekén 4 millió db naposjércét keltettek, a 2008-ban várható mennyiség hasonló. Az átlagos kelési eredmény berakott tojásra számítva 85%.

A szülőpár telep

Dr. Bangó László még megemlítette, hogy a keltető üzem szükség szerinti bővítésére még van lehetőség. Ezután megmutatta a cég zalavári szülőpár telepét. A telepet mint régi állattartó majort vásárolták és alakították ki tojóhibrid szülőpárok számára. Ezen a telepen 20 000 db anyai vonalú tojó termel, a kakaslétszám a beolazáskor 10%. A betelepítés a nevelő telepről 18 hetes korban történik. A jelenlegi állomány élethetes és 72%-ra termel. A kivágás a piaci igényektől függően 40-42 termelési hét után történik.

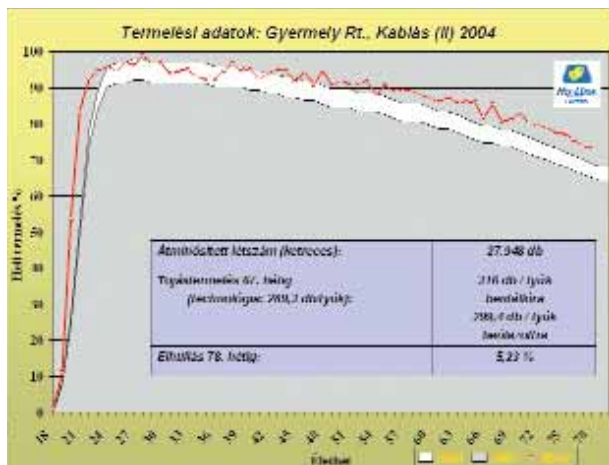
A Kft. évente db szülőpárt állít termelésbe, összesen tenyésztelepen.

A teleplátogatás után a végtermék állományok teljesítményéről kaphattam konkrét adatokat, melyek közül egy 2007-ben

Szállító kartonok a csibetárolóban

kivágott állomány termelési eredményei a melléklet ábrán láthatók.

A továbbiakban a cégnek a magyarországi és nemzetközi piacon elért sikereiről és a Hy-Line tenyésztő anyavállalatról, annak világszerepléséről beszél-

tünk, mely utóbbi valamennyi földrészen rendkívül jelentős. Ezekről és még jó néhány általános és konkrét kérdéssel Búza György ügyvezetővel az ez után következő interjú keretében folytattuk a beszélgetést.

Interjú

Búza Györggyel, a Bábólna Agrária Kft. ügyvezető igazgatójával

MAGYAR BAROMFI: *Közvetlenül a cég megalakulása után, 2000-ben – ugyancsak egy interjú keretében – beszélgettünk, még a kezdetekről és a tervekről az akkori piaci helyzet elemzését is beleértve. Azóta mindössze néhány év telt el, és ehhez képest dinamikus fejlődésnek lehetünk tanúi. Kérem, mint a cég alapítója, tulajdonosa és vezetője, vázolja röviden, milyen pályát futottak be az alapítás óta, hogyan és milyen mértékben hódítottak teret és piacot a Hy-Line tojóhibriddel napjainkig?*

Búza György:

Igen. Éppen hét éve adott hírt lapjuk arról, hogy néhány elszánt munkatársammal cégalapításba fogtunk és egy a társ-cégben eddig nem forgalmazott tojóhibrid közép-kelet-európai piaci bevezetésére vállalkoztunk. Ráadásul ezt a munkát nemcsak egyszerű ügynökként, hanem mind a tenyésztői, mind a szaporítási és keltetési tevékenységben aktívan résztvevő, e tevékenységeket magyarországi telepeken és keltető üzemen kívántuk megvalósítani.

A Bábolnai Agrária Kft. vezetői és szakmai „team”-je. Előtérben ülnek: Dr. Molnár Csaba szak-tanácsadó állatorvos, Búza György ügyvezető igazgató, Dr. Bangó László kereskedelmi igazgató

A kiváló hibrid, a hazai termelési bázis, a fáradhatatlan kollégáim munkája eredményeként mára azt mondhatjuk, hogy piaci elképzeléseink teljesültek, hiszen nem csak a hazai, de több külföldi piacon is az általunk szállított tojóhibridek piaci részesedése meghaladja az ötven százalékot.

MBFI: *A napokban megtisztelő meghívásukra meglátogattam Zalaapátiban létesített korszerű keltető üzemüket és egy közeli szülőpár telepüket. Úgy tudom, a szülőpárt saját nagyszülő állományból állítják elő. Mekkora állományt hoznak be évente és ez hol van elhelyezve? Mennyi az évi szülőpár kihelyezés belföldön és mennyit exportálnak?*

B. Gy.: Nem sokat késlekedtünk, mert már 2000 végére elkészült a 11 millió tojás keltetésére alkalmas I. számú keltető üzemünk, amelyet egy év múlva – a napocsiba igények örvendetes növekedése miatt – egy újabb hasonló kapacitású keltető

blokk üzembe állításával bővítettünk. Így elmondhatjuk, hogy a tojóhibridet forgalmazók közül Európában még ma is mi rendelkezünk a legújabb technológiával megvalósított keltető üzemmel, amely nem kizárólagosan, de mégiscsak egyik alapvető technológiai feltétele a jó minőségű napocsibe előállításának. Szerencsére a folyamatos piaci növekedésünknek köszönhetően ezek az új kapacitások folyamatosan jól ki vannak használva, így a bevételeink azt is biztosították, hogy az építéshez felvett hiteleket az elmúlt év végére már vissza tudtuk fizetni.

A szülőpártartást kezdetben bértogatásban, partnereinknél végeztük és időközben saját telepek megvásárlásával, korszerűsítésével mára oda jutottunk, hogy az összes tenyészállományunkat saját telepeinken tartjuk.

2000-ben 30 000 db szülőpár és 4 000 db nagyszülő termelésbe állításával kezd-

tünk, amelyet a szakmában sokan vakmerően nagy kezdőmennyiségnek tartottak. Mára a hazai szülőpár telepítéseink a kezdeti létszám többszörösét teszik ki és az exportjaink is a terveinknek megfelelően alakulnak.

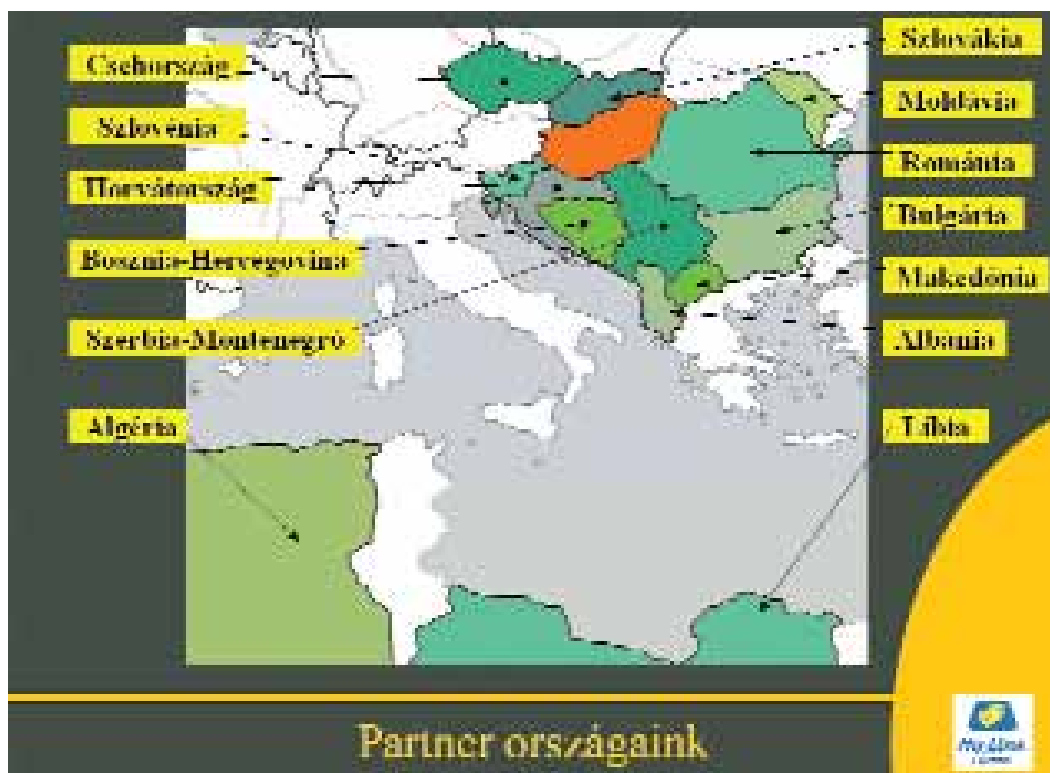
MBFI: *Kérem jellemezze néhány számadattal a végtermék hazai kihelyezését és exportját! Milyen piaci hányaddal rendelkeznek ma?*

B. Gy.: Igazán nem szeretnék dicsekedni, de a vállalkozásunk beindulását követően, hamar piacvezetők lettünk, amelyet kezdetben nem is az általunk forgalmazott hibridnek, hanem a magyar partneri kör megelőlegezett bizalmának köszönhetjük. Aztán lassan minden kedves vevőnk saját termelésében is tapasztalhatta, hogy az általunk szállított hibridek mind állategészségügyi státuszát, mind genetikai képességét, mind a szállítási biztonságát tekintve ma a világon a legjobbak között

van, ezért az ötven százalék feletti hazai piaci részesedésünk úgy gondolom a jövőben is tartható.

Kicsit nehezebben indult a külföldi piaci részesedéseink megszerzése, mert minden országnak megvolt a maga kedvenc, jól bevált terméke és érthetően sok külföldi tyúktartót nem volt könnyű megnyerni a váltásra.

A piaci területünkön ma szinte minden országban van helyi képviselőnk és a munkatársak munkáját dicséri, hogy pl. Szlovákiában, Horvátországban, Szerbiában, Algériában, Líbiában is az általunk szállított tojóhibridek teszik ki a tojástermelő állományok több mint a felét. A hosszú távú megállapodás alapján exkluzív szállítók vagyunk tizenegy közép-kelet-európai és két nagy észak-afrikai országba. Ezen kívül a piaci igények alakulásától függően folyamatosan szállítunk napocsibét, vagy keltetőtojást Olaszországban, Németországba, Franciaországba és Lengyelországba is.

MBFI: *Munkatársai által bemutatott adatokból, grafikonokból megismerhetjük a Hy-Line tojóhibrid kiváló teljesítményét. Melyek jelenleg a tenyésztési célok fő irányai?*

B. Gy.: Az, hogy annak idején a Hy-Line mellett döntöttünk, annak az volt az egyik oka, hogy azt tapasztaltam, hogy a több évtizedes tenyésztői múlttal rendelkező szakemberek – a korábbi munkahelyemen Bábólnán is megszokott – alaposan, kitartó szorgalommal és precizitással végzik munkájukat. Ennek eredményeként ma ez a termék a világ egyik legjobb tojóhibridje. Ami a tenyésztési célokat illeti, úgy gondolom, hogy az a genetikus teszi helyesen, akit nem befolyásolnak az esetleges rövidtávú divatirányzatok (pl. apró tojás a szupermarketeknek), hanem a fő célja annak a tyúknak az előállítás, amely a leggazdaságosabban állítja elő a legnagyobb mennyiségű tojást. Ehhez pedig kellő bölcsességgel – és persze szerencsével – kell harmóniát találni a legfőbb a tyúktartók által jól ismert szelekciós szempontok között. Szóval ez a munka folyik a Hy-Line-nál.

MBFI: *Mi a véleménye a ma igen divatos állatvédelmi kérdésekről, rendeletekről a tojótyúktartást illetően és hogyan ítéli meg a szabad tartást e szempontból?*

B. Gy.: Aki kitalálta, hogy az a tojás, amelyet olyan tyúk tojt, amely kakassal is találkozott, nem minősülhet étkezési tojásnak, bizony szívesen vissza küldeném az ötvenes évekbe néhány hetes „gasztronómiai tapasztalatszerzésre”.

A tyúk szabad tartása mind a tyúk, mind az ember szempontjából is alapvetően ideális megoldás lenne, de tudomásul kell vennünk, hogy a világ egyre növekvő lakosságának ételmezésében a szabad tartásos tyúktojás csak egyre csökkenő hányaddal tud részt venni viszont az iparilag kiváló hibridekkel előállított tojás a jövőben is a legolcsóbb és leginkább teljes értékű élelmiszer lehet. Mára a tojóketrec gyártók olyan kiváló technológiákat gyártanak, amelyben a tyúkok képesek genetikai képességeik felső határán termelni és a világ legtöbb részén ezt a technológiát alkalmazzák is.

Az EU szigorú állatvédelmi intézkedéseit elsősorban azért tartom agasztónak, mert az hosszabb távon veszélyezteteti az EU tagországaiban az önellátás biztonságát. Vajon az a szempont mikor jut eszébe az EU politikáját irányítóknak?

MBFI: *Köszönöm, hogy lapunk számára rendelkezésre állt.*

(Kállay Béla)

Amerikai szójaszakértők Budapesten

Az Amerikai Nagykövetség Mezőgazdasági irodájának magyar szakértője, *Nemes Ferenc* meghívására terméktanácsunk néhány szakembere részt vett a Bank Center Irodaházban 2008. május 7-én megtartott szakmai eszmecszerén, amelynek előadói az USA szójatermesztésének vezető szakemberei voltak. A csaknem három órás rendezvény – amelynek témáját a szójatermesztés, biotechnológia (GMO) képezték – tartalmáról röviden az alábbiakban számolunk be.

Az amerikai szójatermesztés gyakorlati részét *Laura Foell*, az Egyesült Szója Bizottság (USB) igazgatója mutatja be.

A biotechnológia alkalmazásának háttérében a termelők környezeti biztonságra és gazdaságosságra való törekvése áll. Az USA-ban 2007-ben 25,7 millió hektáron 70,4 millió tonna szójababot termeltek. Az átlagos termelői ár 382 USD/t volt. 30 millió tonna került exportra 12,9 milliárd USD értékben. A legnagyobb felvevő piacok: Kína (4,3 milliárd USD), Mexikó (1,7), Japán (1,3) és az EU (1,1), mely utóbbi élelmiszer- és takarmányipari fehérjeigényének 73%-át szójababból és szójadarából fedezi.

Biotechnológiával 200-ben a szója 35%-át, míg 2007-ben már 94%-át állították elő. A GMO fajták egyik legfontosabb tulajdonsága a gyomirtószeres tűrése. Ma már a korábbi többel szemben leginkább a „Glyphosate” gyomirtót használják, amely szerinte enyhébb hatású, olcsóbb. Később feltett kérdésre azonban az egyik munkatársa ezt azzal egészítette ki, hogy a közben kialakuló rezisztens gyomok miatt váltott szereket kell alkalmazni.

Az előadó beszélt még a további előnyökről, mint a mikotoxinok csökkent mennyisége, az ún. „no till” (nálunk ez lényegében a forgatás/szántás nélküli) talaj-

művelési rendszerrel együttes alkalmazás mellett kisebb költségek, ezzel a talaj és a környezet kímélése, a hozam növekedése stb.

Scott Fritz, az Amerikai Szója Szövetség (ASA)

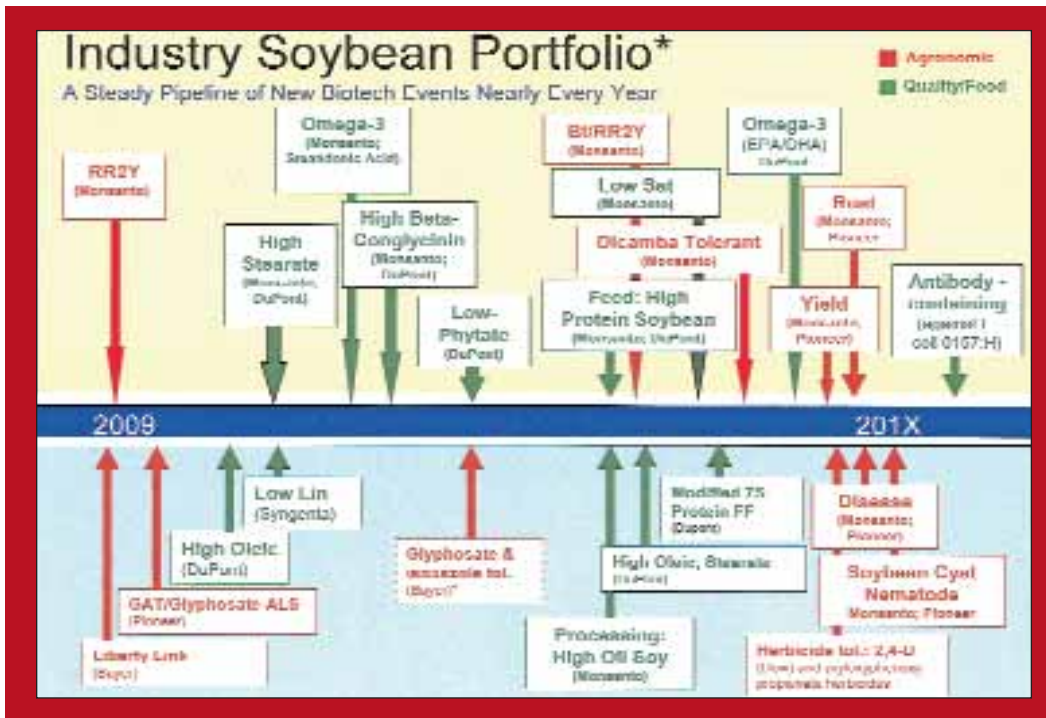
igazgatója ezután bemutatta a nemesítés fokozatait, mely nagy szelekciós nyomás után bocsátja forgalomba a kész fajtákat, amelyek a már említett tulajdonságok mellett az ellenállóképeség, a kedvező érési idő, az olaj és fehérje minőség terén is kiválóak. Jelenleg két fajtáról: a *Liberty Link* (LLS) és az *RR2Y* hibridekről beszélnek mint befutott nemesítési termékekről.

Az RR2Y az USA, Tajvan, Fülöp Szigetek, Japán hatósági jóváhagyásait már bírják, idén várható Kínáé. Nem így az EU-ban ahol a *DG Agri* aggodalmasnak ítéli a nem EU-jóváhagyott biotechnológiai termékeket (szója, kukorica).

Az előadó elmondta még, hogy az EU-val szinte állandó párbeszédben állnak, 1997 óta pl. 5 millió USD ment kiadványokra, 2007. óta 12 tagállammal voltak találkozók.

Az igazgató bemutatta az „*Ipari Szójabab Portfólió*”-t, melynek sémája az **ábrán** látható. Ezen egy középtávú fejlesztés sorozat van időrendben feltüntetve, hogy mikor milyen beavatkozásnak a programja következik. A piros színnel írottak az agro-

nómiai, a zölddel az élelmiszer/tak. stb. minőségi kezelések vannak jelölve.

Az említett országokon kívül említésre került, hogy Brazíliában már 60%-ban, 11 millió hektáron, Argentínában 99.5%-ban, 15 millió hektáron termelik a szóját biotechnológiával.

Kimball Hill, az Amerikai Szójabab Egyesülés nemzetközi marketing műszaki igazgatója, az USA Szójabab Export Tanács (USSEC) tagja összefoglalta a biotechnológiai természetés lényegét és előnyeit, nemzetközi kereskedelmi elfogadottságát, problémáit és helyzetét, valamint tudományos-technikai témákkal foglalkozott.

A magyar hallgatóság részéről feltett kérdésekre mindhárom szakember adta meg

a válaszokat. Így a gyomirtószere (Glyphosate) vonatkozólag cáfolták, hogy ez lesz az „új DDT” és hogy különben sem toxikus.. A gyomirtóknál rezisztencia esetén váltást alkalmaznak. A „biotec” (vagyis a GMO) szója takarmányozási beltartalmi értéke nem, a zsírsav (olaj) összetétel és minőség tekintetében viszont táplálkozás élettani értéke változik. A GMO termékekkel kapcsolatosan felmerült aggodalmakat igyekeztek eloszlatni válaszaikban.

BTT ágazati adatok (2008. I-III. hó)

1. táblázat

Tenyésztés, szaporítás, árutermeelés (Hatching, and production)									
Faj – breed	Napos keltetés (hatching) 1000 db – 1000 pc 2008		Napos keltetés (hatching) 1000 db – 1000 pc 2007		Napos ár (day-old prices) Ft/db – HUF/pc 2008		Napos ár (day-old prices) Ft/db – HUF/pc 2007		
	Mar	Jan-Mar	Mar	Jan-Mar	Mar	Jan-Mar	Mar	Jan-Mar	
brojler – broiler	11 229	34 419	13 347	35 548	84,0	83,6	71,1	70,3	
tojóhibrid – layer	780	1 696	892	1 960	162,7	165,8	155,7	156,8	
pulyka – turkey	918	2 706	891	2 764	380,0	380,0	335,0	336,0	
liba – goose									
hústípusú – meat type	314	322	163	265	587,0	587,0	456,3	456,3	
májtípusú – liver type	332	839	384	997	603,3	602,3	550,0	550,0	
kacsa – duck									
pekingi – broiler	1 299	3 253	1 578	3 306	122,4	123,2	105,0	103,4	
mulard – Mulard	299	864	118	360	4) 370,0	370,0	4) 380,0	380,0	
barbarie – Muscovy	43	111	94	190	4) 360,0	360,0	4) 320,0	320,0	

Faj – breed	Takarmányár (nevelőtáp) (feed price – grower) Ft/100 kg – HUF/1000 pc 2008		Takarmányár (nevelőtáp) (feed price – grower) Ft/100 kg – HUF/1000 pc 2007		Felvásárlási ár (purchase price) Ft/kg – HUF/kg LW 2008		Felvásárlási ár (purchase price) Ft/kg – HUF/kg LW 2007	
	Mar	Jan-Mar	Mar	Jan-Mar	Mar	Jan-Mar	Mar	Jan-Mar
brojler – broiler	8 644	8 539	5 810	8 509	230,1	227,1	181,7	180,1
tojóhibrid – layer	1) 6 600	6 600	4 800	4 800	2) 17,58	17,95	2) 14,14	14,47
pulyka – turkey	3) 8 240	8 166	5 430	5 410	321,1	319,9	252,1	252,0
liba – goose	7 728	7 728	4 783	4 783				
hústípusú – meat type								
májtípusú – liver type					560,4	563,5	465,2	464,7
kacsa – duck	7 897	7 897	4 749	4 749				
pekingi – broiler					278,1	275,6	208,1	203,9
mulard – Mulard					477,2	472,6	403,9	403,4
barbarie – Muscovy					441,3	441,0	379,2	377,8

Megjegyzés – Remarks 1) takarmányár: tojtóp I. – feed price: layer mash (I) 2) tojás termelői ára (Ft/db) – table egg producer price (HUF/pc) 3) befejezőtáp – finisher 4) gácsér – drake
 Forrás: BTT – Source: Product Council

Baromfifelvásárlás, és -értékesítés Input and sales				
M. e.: tonna – Metric tons				
	2007.	2008. Jan-Mar	2007. Jan-Mar	08/07 %
csirke – brojler				
felvásárlás – purchase	217 476	55 346	51 389	107,7
értékesítés – sales				
belföld – home	139 985	35 724	34 658	103,1
export	14 922	3 695	4 420	83,6
tyúk-kakas – hen-cock				
felvásárlás – purchase	1 940	735	685	107,3
értékesítés – sales				
belföld – home	1 297	377	380	99,2
export	127	12	88	13,8
pulyka – turkey				
felvásárlás – purchase	125 993	33 431	30 751	108,7
értékesítés – sales				
belföld – home	37 399	9 291	9 445	98,4
export	32 153	8 539	7 305	116,9
liba – goose				
felvásárlás – purchase	34 822	5 474	6 560	83,4
értékesítés – sales				
belföld – home	7 257	1 390	1 341	103,7
export	11 995	783	1 308	59,8
kacsa – duck				
felvásárlás – purchase	57 994	10 366	11 947	86,8
értékesítés – sales				
belföld – home	15 378	2 289	2 577	88,8
export	19 804	3 881	2 738	141,7
baromfi összesen – Total				
felvásárlás – purchase	438 225	105 352	101 332	104,0
értékesítés – sales				
belföld – home	201 316	49 071	48 401	101,4
export	79 002	16 910	15 859	106,6
h. libamáj – goose liver (export)	1 318,5	261,6	271,7	96,3
h. kacsamáj – duck liver (export)	459,2	87,3	89,3	97,7

Megjegyzés – Remarks: Felvásárlás – Purchase: élő súly – live weight; Értékesítés – Sales: vágott súly – slaughtered weight.

Forrás: BTT – Source: Product Council

Baromfipiaci helyzetkép 2008. (16–17. hét)

Keresett a baromfihús – kedvez a grillszezon

A **csirkehús** grillezésre készített részeinek kereslete megélné. Ez várhatóan a jövőben is folytatódik, bár az időjárástól is függ. Az árak stabilak, illetve erősödőek. Az egész csirke esetében a piac teljes egyensúlyban van. A termelői árak bár nem változtak, a termelő szervezetek és a vágóüzemek között folyó tárgyalások – elsősorban a költséghelyzetre alapozva – az árakat felfelé igyekeznek mozdítani.

A **pulykahús** piaca a grillszezonból láthatóan profitál. Az ennek megfelelő cikkek keresettek, ami az eddig feszült mellhúspiacot tehermentesíti. A vörös húst a

továbbfeldolgozók folyamatosan igénylik. Az árszinyok alakulása és tendenciája mind az átadási, nagykereskedelmi, mind a termelői árak tekintetében a csirkepiac-hoz hasonlóak.

A **levestyúk** árak változatlanok, a piac itt az évszaknak megfelelően a friss és fagyasztott termékeknél egyaránt gyengül. Az élő tyúk árai is visszaestek. Ez a helyzet Németországon kívül Hollandiára, Belgiumra és Franciaországra is jellemző. Az élő alapanyag kínálata pedig széleskörű és bőséges.

Az **étkezési tojás** piacán beindultak a gyengülési folyamatok. A kereslet túlságosan nyugodt, különösen a fogyasztói irányban vontatott. A feldolgozó ipar kis igényekkel jelentkezik. A nyugat-európai pia-

Árinformáció a baromfi termékekről (a termék 1 kg-jára)

Termék	Artípus	Egyéb megj.	2008/17. hét		2008/16. hét		2007/17. hét
			euró	(Ft)*	euró	(Ft)*	euró
Németország							
Csirke	felv.	1500 g	0,88	(222)	0,88	(222)	0,77
	felv.	1700 g	0,85	(215)	0,85	(215)	0,74
Pulyka	felv.	8,5 kg	1,23	(310)	1,22	(308)	0,99
	felv.	18,5 kg	1,31	(331)	1,30	(328)	1,07
Csirke	nagyker.	850–1050 g	2,09	(528)	2,09	(528)	1,92
	nagyker.	1100 g	2,09	(528)	2,09	(528)	1,92
Csirke	fogy.	egész, fagy.	2,00	(505)	2,09	(528)	1,59
Mellfilé	fogy.	csirke, friss	6,88	(1727)	7,23	(1825)	6,67
	fogy.	pulyka, friss	7,23	(1825)	7,03	(1775)	6,16
	fogy.	csirkecomb, friss	2,99	(755)	2,99	(755)	2,66
Hollandia							
Csirke	felv.	szds.	0,78	(197)	0,78	(197)	–
	felv.	integr.	0,88	(222)	0,88	(222)	–
	szabad	nagytestű	0,84	(212)	0,86	(217)	–
	szabad	kistestű	0,84	(212)	0,87	(220)	–

*MNB 2008. 04. 28-i hiv. devizaárfolyam szerint Forrás: ZMP Geflügel 2008/18.

con az ünnepek elé várakozással tekintetek, de ennek kimeneteléről még nincsenek híreink. A kínálat EU-szerte bőséges. A német piacon emellett megjelenik a lengyel, román és bolgár tojás, de az olasz behozatalról is beszélnek.

A tojás csomagolóállományokon tapasztalható *árvizonyai* nyomás alatti állapotot tükröznek, a holland tojásnál is lefelé kellett korrigálni. Itt az M súlykategóriánál az átlagár nem érte el az 5 euró/100 db szintet, ami 12 Ft/ db magyarországi árnak felel meg. A *fogyasztói árak* M súlyosztályban tartásrendszerektől függően a 16. héten a következőképpen alakultak: ketreces: 0,97 EUR (24,50 Ft); mélyalmos: 1,44 (36,30); szabadtartásos: 1,67 (42,20).

Nemzetközi piaci hírek

Németországban a Német Parasztszövetség úgy ítéli meg, hogy a szalmonella elleni küzdelem EU-szerte igen kemény hatósági rendeletei teljesítésének, ezzel együtt természetesen a sikerességének alapvető feltétele az intézményes támogatás. Ezért a szövetség Tojás -és Baromfi Szakbizottsága berlini ülésén követelte az unió Állategészségügyi Alapjából annak kofinanszírozását. *Meyer zu Wehdel*, a bizottság elnöke hangsúlyozta továbbá, hogy ez a fogyasztóvédelem szempontjából is alapvető feladat. A baromfitermelők jó része képtelen ennek költségeit előállítani és fertőzés esetén már olyan szigorúak a rendelkezések, hogy az érintett üzemek egyetlen darab tojást sem vihetnek piacra, így a helyzet már katasztrofális kihatással fenyeget. – Ugyanezen az ülésen hozták szóba a broilertartási irányelveket, amivel kapcsolatban annak az újabban tervezett módosításnak a szükségességét forszírozták, hogy a baromfitartók számára már ne álljon fenn ilyen versenytorzító intézkedés. – Még itt foglalkoztak a tojás tartásrendszer szerinti jelölésével kapcsolatban az-

zal, hogy a három – ketreces, mélyalmos és szabadtartásos – meglévő jelölés mellett meg kell adni a negyedik, a most elfogadott ún. „kiscsoportos” tyúktartás kódját is. (Ez egyébként egyelőre német specialitás, de más országok számára is fontossá válhat – a szerk.)

Szintén **Németországban** mutatták ki, hogy az élelmiszer árak a múlt év azonos időszakához képest januárban 7,7, februárban 7,8, márciusban 8,6%-kal voltak magasabbak. Ugyanakkor 1997 és 2007 márciusa között az átlagos árkülönbség összesen % volt. Az idei márciusi árak tavallyal összehasonlítva kiemelkedően a tojásnál voltak legmagasabbak, ez a termék 23,9%-kal volt drágább.

Oroszországban a parlament felszólította a kormányt, hogy hozzon intézkedéseket az állati termékek importjának korlátozására. Különösen a sovány tejpor, a sajt és a húsok, húskészítmények veszélyeztetik az egyre sikeresebb hazai agrártermelést – írja az Állami Duma *Viktor Szubkovnak* címzett levelében. A keveréktakaromány árak a baromfinál 50%-kal, a sertésnél kétharmadával emelkedtek, amit a termelők a lakosság fizetőképessége miatt képtelenek a feldolgozóra, illetve a kereskedőkre továbbhárítani.

Nagy-Britannia miniszterelnöke *Gordon Brown* véleménye szerint az erősen emelkedő élelmiszerárak világszinten veszélyeztetik az életszínvonalat éppúgy, mint a pénzügyi válság. Ez a folyamat a fejlődő országokban ellehetetleníti a szegénység elleni harcot. Az éhség morális kihívást is jelent, ezzel az államok politikai és gazdasági stabilitására is negatívan hat – mondta a politikus a világélelmiszerprogram, segélyszervezetek és mezőgazdák vezetőivel való találkozása alkalmával.

(az in:EWG-2008/33 –
Dow Jones, *Agra Europe* nyomán
K. B.)

Nemzetközi országelemzések – Argentína

Argentína ma a legjelentősebb agrárexportőrök közé tartozik. A természeti és strukturális feltételek a mezőgazdaság számára ebben az országban oly kedvezőek, mint kevés helyen a világon. A külkereskedelem jövedelmének felét az agrárexport teszi ki. A gazdasági válsághullám után az ország 2002-től kezdve óriási gazdasági robbanást ért meg pozitív irányban. Ezt ma egy növekvő infláció mindenestre fenyegeti és ezért a jelenlegi kormány megkísérli ezt a negatív jelenséget az árképzés és a belső piac szabályozás masszív intézkedéseivel befolyásolni. Ilyen az export szabályozása is.

A korlátlan lehetőségek országa

Szakmai megfigyelők számára úgy tűnik, hogy Argentína ma az élelmiszerek iránti kereslet nagyarányú növekedése következtében a korlátlan mezőgazdasági lehetőségek országa. A természeti viszonyok kiemelkedően jók, ilyen: igen termékeny talajviszonyok, a kielégítő és egyenletes csapadék, nagy piac és exportorientált üzemek, amelyek nagy feleslegeket állítanak elő a világpiacra realizálható export számára.

Korábban az argentin mezőgazdaság évtizedeken keresztül válságos ökonómiai helyzet miatt igen instabillnak volt mondható. Óriási infláció volt az országban és nem tudott kibontakozni a mezőgazdasági szakma, így az üzemek sem. Nagy volt az államháztartás deficitje, az állam exportadókkal sújtotta az agrárgazdaságot, hogy a bevételét próbálja növelni. Még sok ilyen problémát lehetne felsorolni, de ide tartozik az is, hogy túlértékelték az argentin valutát, amely szintén gátló tényezővé vált, részint az export, részint a mezőgazdasági beruházások számára.

A 90-es években a Carlos Menemről elnevezett kormány már megpróbált reformokat bevezetni, de ezzel csak részeredményeket és rövid időre tudnak elérni. Ide sorolhatók bizonyos privatizációs intézkedések, túlzott szabályozás részbeni feloldása és strukturális intézkedések. Az agrárgazdaság számára még mindez már előnyös volt. Így többek között megvalósult

a valutareform, amelynek lényege, hogy a valutájukat a dollárhoz kötötték, és így a világpiaci vérkeringésbe könnyű volt bekapcsolódni. Jó néhány export adót (pl. gabona, olajos mag stb.) lényegesen csökkentettek, ezzel egyidejűleg az importnál a mezőgazdaság számára szükséges műtrágya, növényvédő szer és egyéb anyagok behozatali vámját szintén csökkentették. Megkönnyítették az agrártermékek felvásárlási és tárolási körülményeit is. A 90-es évek közepe körül igen jól ki tudták használni a világpiaci árak emelkedését. (Búza, kukorica, szójabab). Ez az időszak hasonlított a mostani áremelkedések időszakához, ami számukra ismét nagy jelentőségű. Segítette az argentin agrártermékek értékesítését más országokba, különösen Délkelet-Ázsiába az ottani gazdasági növekedés és kereslet növekedés az újabb termelési kedvet az argentin mezőgazdasági üzemek számára. A nemzetközi kereskedelemben az ún. MERCOSUR országok (Argentína, Brazília, Uruguay, Paraguay) közötti szabad kereskedelem, amely különösen a búza exportot, a gyapot és rizs exportot Brazília irányába tudta növelni.

Újabb krízis az ezredfordulón

Az USA-hoz való kötődés most visszaütött, mivel az USA valutáját megerősítették, és ez az argentin exportra rossz hatással volt, ugyanakkor az import, amely szintén jelentős volt, megdrágult. Így a külkereskedelmi mérleg erősen negatív lett, magával hozva

egy külföldi irányba történő eladósodási hullámot. Argentína hitelképességét is elveszítette. Brazília pedig nagyarányban leértékelte valutáját, ami szintén hátrányos volt az ország számára. 2001-2002. években a pénzügyi és gazdasági válság elérte csúcspontját, ami a 40%-os infláció nagyarányú munkanélküliséggel is együtt járt.

2002. után viszont sikerült olyan intézkedéseket hozni, amelyek által a peso leértékelése megtörtént és ismét versenyképessé tette az argentin termékeket a világpiaccon. Közben szerencsés módon a globális világpiaci kereslet robbanása következtében 2002-től kezdve Argentína egy 8% körüli évi gazdasági növekedést tudott elérni.

A nagy fellendülés ellenére mégis maradt egy fenyegető tényező, ez az infláció. A hivatalos becslést 8,5%-nál magasabb mértékű volt. Most már a Kirchner-kormány úgy próbált segíteni a bajokon, sikerrel, hogy beavatkozott a belföldi piac árképzésébe, valamint exportszabályozó intézkedéseket hozott. Utóbbit korlátozási céllal, mégpedig az exportvámok emelésével hozta meg. Az exportáló nagygazdaságok ezért nagy tiltakozásba kezdtek és emiatt 2008 márciusában nagyon komoly tüntetések is voltak. Az argentin nemzetgazdaság viszont nagyon az agrárexportra van ráutalva, mert az egész export értékének a felét az agrár- és élelmiszeripari ter-

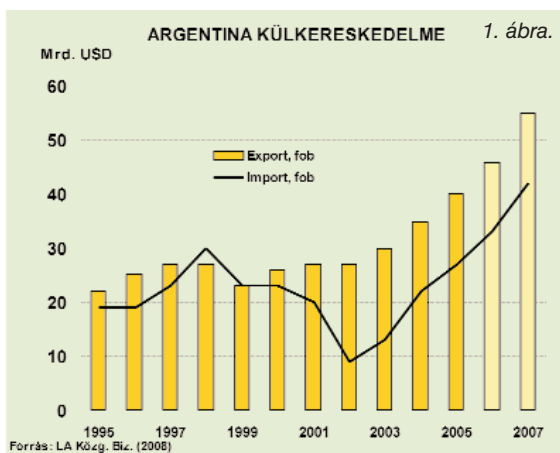
mékek teszik ki. Így az export berekesztése, vagy bármilyen csökkenése elég fatális következményekkel járt volna, de ez nem egészen így történt. (1. 1. ábra)

Területi adottságok, művelési ágak

Argentína óriási, 130 millió hektár mezőgazdaságilag hasznosítható területtel rendelkezik. Ennek mindössze negyedrésze (28 millió hektár) a szántóterület. Több mint háromnegyed része viszont az elsősorban az extenzív marhahús előállítását szolgáló legelő terület. Ugyanis a marhahús előállításnak mindössze 15%-a folyik az összesen 51 millió db húsmarha tartásának mindössze 10%-át végzik intenzív módon. A többi az ún. pampákon történik és ez jellemző területe Argentínának (a legfontosabb régiók: Buenos Aires, Cordoba, Santa Fé – ez önmagában 50 millió hektár).

Az argentin talajok kifejezetten kiváló termékenységgel rendelkeznek, a mérsékelt klíma körülményei között havonta 80-120 mm csapadék van, a vegetációs periódus 9 hónap, amely egyes kultúrák számára kétszeri betakarítást is lehetővé tesz.

A centrális pampa régióban a szójának a 90%-át, a gabonának a 80-90%-át és a marhahús nagyobb részét állítják elő. A Brazíliával, Paraguay-jal és Bolíviával határos régiókban elsősorban olajos növényeket és gabonát termelnek. A Paraná folyó nagy szerepet játszik az ország természeti adottságaiban (klíma, pára, vízellátás). A déli területeken alakították ki a kikötőket és az átrakó állomásokat. A gabona és az olajos magvak számára igen komoly tárolórendszereket építettek ezeken a területeken. Folyóvízgyekben (Paraná, Rio Negro, Colorado) sok privát belföldi és külföldi befektető infrastrukturális befektetéseket hajtott végre, elsősorban a termékek tárolására és a szója, gabona feldolgozására. Igen jól tudják kihasználni a most már fejlesztett szárazföldi és a meglévő víziúthálózatokat.

A szójakomplexum hatalmas fellendülése

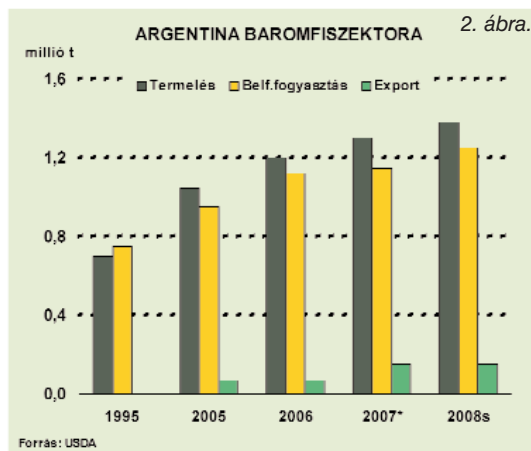
A termelési struktúra az elmúlt 15 évben drámai mértékben változott, ami a növényi termékeket illeti. Ugyanis míg a gabona előállításra használt területek nem változtak lényegesen, addig a szója termelési aránya annyira nőtt, hogy ezzel Argentína ma a világ harmadik szójatermelőjévé lépett elő, vagyis 1995-2008. között itt megháromszorozódott. Elmondható összességében mindezek után, hogy Argentínában a szója és gabonatermelés lehetőségei még messze nincsenek kihasználva. Arra gondolnak a fejlesztéseknél, hogy a földterületeket a szarvasmarha extenzív területeitől elveszik, és a marhahús előállítását egyre inkább az intenzív szférába terelik, és így hatalmas legelő területek szabadulnak fel a szántóföldi művelés számára.

Argentína baromfiszektora

Argentína éppen a jelenlegi időszakban fejlődik nagy jelentőségű baromfitermelő országgá. Már a teljes baromfihús előállítás 90%-át a belföldi fogyasztás igényli, az export mégis emelkedik ezekben az években. A termelés, ellátás és export összefüggésében jól ábrázolja a szektor mai helyzetét a 2. ábra.

Az argentin baromfitermelők biztosak abban, hogy felvevő piacukat a világpiacra tovább építik és jó árakat érnek el. Az 1999-2002. évek súlyos nemzetgazdasági válságát Argentína túlélte. A baromfitermékek versenyképessé váltak, ebben nagy szerepet játszik, hogy a madárinflenzától mentesek, így az exportképesség is nőtt. 2007-ben már 110 ezer tonnát, minden eddiginél magasabb mennyiséget értek el a baromfihús-készítmények exportjával.

Az egy főre jutó baromfihús-fogyasztás 30 kg, ami természetesen viszonylag magas az európai átlaghoz képest, így a csirke-összfogyasztás elérte az 1,2 millió

tonnát 2007-ben. A nagy belföldi baromfihús iránti igény oda vezetett, hogy racionálni tudták termelés területén és politikai intézkedésekkel a termelést és a fogyasztói árak ennek következtében csökkentek (holott néhány évvel ezelőtt a marhahús árszintjén volt a baromfi, most pedig a fele).

A madárinfluenza nemzetközi kitörései és Európában az argentin kivitel nagyban segítették. Ennek jó fele egész csirke. A legfontosabb felvevő piac, mint partner ország, Chile, de a távolabbi országok közül Dél-Afrika és Szaúd-Arábia is jelentős. Már a FÁK országokba is szállítanak baromfit attól függően, hogy ezekben az országokban az import kvóták hogyan oszlanak meg.

A darabolt baromfi felvevő piaca Dél-Afrika, amely főleg combot és kicsontozott húst importál. Chile is jó felvevő piaca a darabolt részeknek, elsősorban a csirkemellnek. Egyébként értékét tekintve a darabolt baromfi felvevő piacának legkiemelkedőbb helye az EU, ahová elsősorban csirke- és pulykamellet szállítanak. Azonkívül több országba (Németország, Hollandia, Franciaország, Nagy-Britannia) kerül Argentínából feldolgozott baromfikészítmény.

Igen fontos a termelés struktúrája és szervezettsége. 2007-ben érte el a legnagyobb termelési mennyiséget (közel 1,3 millió tonna csirkehús) az argentin barom-

fiágazat az agrárszektoron belül jó rentabilitásnak örvendő ez a termelési ág, természetesen a már említett nagyarányú belföldi kereslet által motiválva. Egyébként Argentína – bármilyen meglepően is hangzik – a legkisebb termelési költségekkel állítja elő a baromfihúst. Ez annak is köszönhető, hogy ún. GMO takarmányokat bevezették nagyarányban, ez olcsó. Az ország bizonyos meghatározott régiókban 46 nagyüzem állítja elő a baromfihús 80%-át. A megmaradó 20% kisparaszti üzemekben termelődik. Mind külföldi, mind belföldi keresletnövekedés következtében a befektetők szívesen ruháznak be elsősorban nagyüzemek fejlesztésébe. Így a hűtőházak és a daraboló üzemek létesítésébe. Ezek a befektetések teljes és célzott vertikális integrációra törekednek, ami részben már tényként is kezelhető (ez igen fontos számunk-

ra is, hisz példa, hogy a nagyüzemi és integrációval rendelkező területek baromfiiban a legélelhetőbbnek mutatkoznak a világ valamennyi területén – a szerk.).

A világpiaci feltételek tehát nyereségteremtő módon alakultak. Ebben közben azt az ellentmondást, amely az export fellendülése által a nagyarányú belföldi igény kielégítését veszélyeztetni látszott, az állam komoly intézkedésekkel igyekszik megoldani. Ez az infláció elleni intézkedésnek is betudható, 2005-ben a baromfiágazattal ármegállapodást kötöttek, így a nagykereskedelmi szinten max. 0,87 USD/kg árban állapodtak meg, a fogyasztói ár ebből következőleg egy max. 1,35 USD-ban állt meg. Persze ahhoz, hogy ez hosszabb távon is érvényben maradjon, a baromfihús előállítás rentabilitását továbbra is javítani és fejleszteni szükséges.

A korona védjegy garancia a biztonságra és a minőségre

Mi az Egészséges Tojás védjegy?

Az Egészséges Tojás védjegyet a Baromfi Termék Tanács azzal a céllal vezette be, hogy megkönnyítse a vásárlók eligazodását az információk között, s ezzel az egyszerű szimbólummal jelölje: ez a tojás garantáltan minőségi, biztonságos és magyar.

A védjegyet azon termelők pecsételhetik a tojásra, akik vállalták és vállalják, hogy a hatályos magyar és uniós jogszabályokon túl annak a szigorú követelményrendszernek (tyúkok tartására, takarmányozására, állat- és humánegészségügyre vonatkozóan) is megfelelnek, amit a védjegy szabályzata előír.

A védjegy szabályzatának előírásai – melyek a legújabb kutatási eredmények alapján kerültek kidolgozásra – természetesen elsősorban az élelmiszer-biztonságot célozzák meg. A szalmonellamentesség garantálása kiemelt jelentőségű a védjegy szempontjából. Ezen túlmenően a rendszer magában foglalja a tojások nyomon követhetőségét a termelőtől a csomagolón át a fogyasztóig, valamint a termelő és a csomagoló rendszeres és folyamatos egészségügyi ellenőrzését.

A védjegy használatára jogosultak egyik legfontosabb feladata, hogy a kiváló minőségű és mindig frissen felkínált tojásokat

- szalmonellafertőzéssel szemben védett állományok termeljék,
- a szortírozás, csomagolás, tárolás és szállítás során is védjék a fertőzésekkel szemben,
- mindent megtegyenek az állományok betegségektől való megóvása érdekében,

- különös figyelmet fordítsanak az állatok takarmányozására,
- s minden ezzel kapcsolatos tevékenységet pontosan és naprakészen dokumentáljanak.

Ezt természetesen egy **független szakmai felügyelőbizottság folyamatosan és rendszeresen ellenőrzi.**

Mi a védjegy célja?

- Ezen védjeggyel ellátott tojások megkülönböztetése a termékinálatban;
- Az élelmiszer-biztonság, a higiénia, a nyomon követhetőség és a törvények betartásának garantálása a fogyasztó számára;
- A termelők ösztönzése a minőség javítására;
- A tojásfogyasztási szokások kialakítása és befolyásolása;
- A fogyasztók emocionális és tudatos kötődésének megteremtése e termékhez.

Hogyan ismerhető fel a védjegyes termék?

A védjegyes tojás a tojás dobozán és magán a tojáson fel tüntetett magyar korona szimbólumról ismerhető fel:

Jelzés a dobozon: és a tojáson:

A fűtési költségek csökkentése öt lépésben

A földgáz ára várhatóan Amerikában is hamarosan a duplájára emelkedik, tehát ott sem nézhetik a termelők ölbe tett kézzel ezeket a folyamatokat. *Mike Czarick*, a University Georgia műszaki fejlesztési és technológiai specialistája egy Memsphisben tartott előadásában öt lépésről számolt be a baromfiistállók fűtési költségeinek csökkentési lehetőségeire nézve. Ezeket röviden ismertetjük.

1. lépés: teljesen lezárni az épületeket, a laza, hézagos házak rossz hatással vannak a levegőre és a teljesítményekre. Az oldalfüggönyök nem megfelelőek erre. A jól zárt és szigetelt falak akár 30 %-os fűtőanyag megtakarítást is jelenthetnek. Amióta bevezették a nyári alagút szellőzést, a zárt istállók jobban megvédik az állatokat a nagy melegtől is.

2. lépés: mennyezeti és cirkulációs ventilátorokat kell beépíteni. Ezek a legforróbb, felső rétegben lévő levegőt lenyomják a

padló irányába, az alom szárazon tartását ez jobban elősegíti. Az egész istálló minden részében ezáltal homogének lesznek a hőmérsékleti viszonyok, ami szintén a fűtési költségek csökkenése irányában hat. Ezért pl. egy folyamatos ventilációt kell működtetni, persze kicsiket, de állandóan, ez a csirkék meghűlését sem okozza.

3. lépés: meg kell vizsgálni a függönyöket, épek, nem hézagosak-e? Ugyanezt megtenni a korai lerekesztő függönyökkel. Az alagútnyílásokat függönyök cseréjekor már rendes ajtókkal kell ellátni.

4. lépés: kontrollálni és rendszeresen irtani kell a fekete bogarakat, amelyek tönkreteszik a fal és mennyezet izolációját, ezzel a K-érték romlik és több lesz a fűtési költség.

5. lépés: alkalmazzanak az istállók felső légbekerítő nyílásai előtt ún. előtét betéteket, amin keresztül télen a hideg levegő az istállótérbe jutás előtt kissé felmelegszik. Ezt kis elő- ventilátorokkal is elősegítik, miáltal 10-20 % fűtőanyag megtakarítás is elérhető. Egyébként így lehűtés nélkül nagyobb légmozgást lehet elérni, ami a levegő minőségére és az alomra igen jó hatással van. (a korábbi hasonló tanácsokból is levonható az a következtetés, hogy Czarick sorozatos tesztek segítségével kialakított istálló klimatizálási koncepciójának a lényege egy állandó, jótékony, de lehűtést nem eredményező légmozgás az istállótérben, ami állategészségügyi szempontból is igen előnyös – a szerk.)

(a Poultry Int. Digital 2008/2 sz. nyomán K.B.)

WEITECH

ÁLLATTARTÓ TELEPEK,
(BAROMFI ÓLAK, FEJŐHÁZAK, MAGTÁRAK: általános-, és TRAKTOROK, GÉPEK-BERENDZÉSEK: egyedi védelme) TOVÁBBÁ

IRODÁK, RAKTÁRAK, HÁZTARTÁSOK, VENDÉGLÁTÓ EGYSÉGEK

VEGYSZER-, MÉREGANYAG NÉLKÜLI
PATKÁNY, EGER, BOGAR, POK, NYEST, DENEVER stb.

MENTESÍTÉSE

WEITECH
ULTRAHANGOS TECHNOLÓGIÁVAL

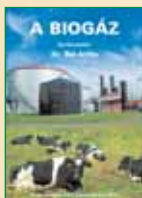
A Weitech termékek (hálózatról-, elemmel működő típusok) ultrahang hullamokat bocsátanak ki változó frekvencián, amely hanghullámokkal távol tartják a "kártéveket". Az ultrahang megzavarja, felborítja az állatok bioritmusát, idegrendszerét, és elhagyják a Weitech készülékekkel védett területet.

SERVICE UNIVERSAL KFT.
1105 Budapest, Kelemen u. 25.
Tel./Fax.: +36/1-262-6446, 06/20-329-5202
www.suni-kft.hu, suni@mail.datanet.hu

Suni

A Szaktudás Kiadó Ház kedvezményes könyvajánlata a Baromfi olvasóinak:

Dr. Bai Attila:	A biogáz	2990 Ft helyett 2400 Ft
Dr. Pongrácz László:	A ló tenyésztése és genetikája A mesterlovász könyve	2790 Ft helyett 2240 Ft 2490 Ft helyett 2000 Ft
Dr. Radics László:	Szántóföldi növénytermesztés Növénytermesztés határok nélkül (EU-konform növények termesztése) Ökológiai szemléletű állatitermék-előállítás	2980 Ft helyett 2390 Ft 1980 Ft helyett 1590 Ft 1980 Ft helyett 1590 Ft 3590 Ft helyett 2880 Ft
Seléndy Szabolcs:	Ökogazdák kézikönyve	2990 Ft helyett 2400 Ft
Dr. Nagy József:	A sárga- és görögdinnye	4999 Ft helyett 3999 Ft
Láng István-Csete László-Jolánkai Márton:	A globális klímaváltozás: hazai hatások és válaszok (A VAHAVA jelentés)	2950 Ft helyett 2360 Ft
Dr. Gere Tibor:	A baromfi viselkedése	3480 Ft helyett 2790 Ft
Kapronczai István:	Információs rendszerek a közös agrárpolitika szolgáltatában	2490 Ft helyett 2000 Ft
Dr. Kárpáti László:	Európai uniós projektek pénzügyi menedzsmentje	2490 Ft helyett 1990 Ft
Dr. Fodor Lóránt:	Tőzsdei ismeretek mezőgazdasági vállalkozóknak	2490 Ft helyett 1990 Ft

Olvassa a SZAKTUDÁST!

SAKTUDÁS KIADÓ HÁZ ZRT.
1106 Budapest, Jászberényi u. 55.
Tel./fax: 06-1/433-0476, e-mail: info@szaktudas.hu

Cevac® TRANSMUNE IBD

in ovo vagy napos kori vakcinázás
A modern technológia 2 arca
1 vakcinában

CEVA-PHYLAXIA